

ارزیابی تئوریک و مفهومی

نقش سرمایه اجتماعی در ایجاد توانایی نوآورانه منطقه‌ای

تومی تورا

دانشگاه هلسینکی

مرکز تحقیقات و آموزش مستمر پالمنیا

وسا هاما کورپی

دانشگاه تکنولوژی هلسینکی

مرکز لاهتی

چکیده

توانایی نوآورانه به طور گسترده نیروی محرک به وجود آورنده برتری رقابتی منطقه‌ای تلقی می‌شود. نمونه حاضر مؤید طبیعت تعاملی فرآیندهای نوآوری می‌باشد که خود نیاز را برای ساخت فضای نوآوری منطقه‌ای ایجاد می‌کند. نوآوری به همان اندازه که فرآیندی فنی است، دارای مفهومی اجتماعی نیز می‌باشد. از دیدگاه منطقه‌ای، نوآوری به عنوان فرآیندی محلی که درون دستگاه نوآوری منطقه‌ای رخ می‌دهد شناخته شده است. دستگاه نوآوری منطقه‌ای متشکل از شبکه‌های نوآوری مختلفی است که هدف آنها افزایش توانایی نوآوری دستگاه می‌باشد. در این مقاله، چارچوب‌های تئوریک مختلف در دستگاه‌های نوآوری منطقه‌ای مورد بررسی قرار می‌گیرند. آنها مؤید نقش یادگیری و محیط اجتماعی در ایجاد توانایی نوآوری منطقه‌ای می‌باشند. نیز این چارچوب‌ها طبیعت دوگانه توانایی نوآوری منطقه‌ای را آشکار می‌سازند: ترکیب نوآوری و خلاقیت از یک طرف، و همبستگی اجتماعی

از طرف دیگر.

یکی از مفاهیم نوید دهنده در تشخیص طبیعت اجتماعی فرآیندهای نوآوری، سرمایه اجتماعی است. اگرچه این مفهوم در کاربردهای بسیار متفاوت و در برخی اوقات متناقض مورد استفاده قرار می‌گیرد. به علاوه، نقش ویژه آن در فرآیندهای نوآوری منطقه‌ای هنوز در حاله‌ای از ابهام به سر می‌برد. در این مقاله، مفهوم سرمایه اجتماعی، کاربرد آن و توانایی بالقوه آن در تحقیقات دستگاه‌های نوآوری منطقه‌ای مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرد. این نکته مورد بحث است که باید تعریف سرمایه اجتماعی را از دیگر معانی انفرادی آن جدا دانست. سرمایه اجتماعی عبارتست از قابلیت عملکرد به عنوان منبع اجتماعی ویژه میدانی یک بازیگر.

سرمایه اجتماعی به عنوان عنصری لازم برای توانایی نوآوری شبکه تلقی می‌شود. اهمیت نقش آن در شبکه‌هایی تحت عنوان شبکه‌های چندعملکردی به خوبی نمایان است. اگرچه، رابطه بین سرمایه اجتماعی و توانایی نوآوری کماکان دستخوش مشکلات خود می‌باشد. این ادعا وجود دارد که مکان‌هایی با سرمایه اجتماعی قوی، در اصل بدترین جا برای فرآیندهای نوآوری و خلاقانه می‌باشند. در این مقاله این مفهوم مورد بحث قرار گرفته است که درحالی‌که ایده مکمل بودن سرمایه اجتماعی و قلمروی نوآوری حائز اهمیت است، سرمایه اجتماعی قوی، خود به تنهایی موجب کاهش خصلت نوآورانه خود نمی‌شود. ضعف احتمالی توانایی نوآورانه منطقه‌ای نتیجه‌ای عوجاج محتمل کیفی به‌کارگیری سرمایه اجتماعی می‌باشد، نه کمیت آن.

چهل و سومین کنگره انجمن علوم منطقه‌ای اروپا (ERSA)

۲۷ لغایت ۳۱ آگوست ۲۰۰۳

جواسکیلا، فنلاند

